

Groenewold

Adviesbureau voor
Milieu & Natuur

**Natuurtoets wijziging bestemmingsplan
Driesprong te Ermelo
Nader onderzoek vleermuizen en eekhoorn**

Opdrachtgever	Gemeente Ermelo Postbus 500 3850 AM Ermelo
Contactpersoon	Klaas Braamskamp k.braamskamp@ermelo.nl

Uitvoering	Groenewold Adviesbureau voor Milieu & Natuur	
	Dossiernummer	2015039
	Versie	Sept.16-v1
	Behandeld door	Lex Groenewold
	Datum	26 sept. 2016

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en doel	3
2	Beschrijving situatie	3
2.1	Omschrijving gebied	3
2.2	Aanwezigheid bos en groen.....	4
2.3	Locatiebezoek	4
3	Vleermuizen.....	5
4	Eekhoorn	6
4.1	Leefgebied plan	6
4.2	Migratieroutes.....	7
4.3	Uitvoering werkzaamheden	7
5	Conclusies en aanbevelingen	8
5.1	Algemeen	8
5.2	Vleermuizen.....	8
5.3	Eekhoorn	9
6	Advies.....	10
7	Literatuur:	11
	Bijlagen:.....	11

Bijlagen

1. Overzicht situatie
2. Foto's plangebied

1 Aanleiding en doel

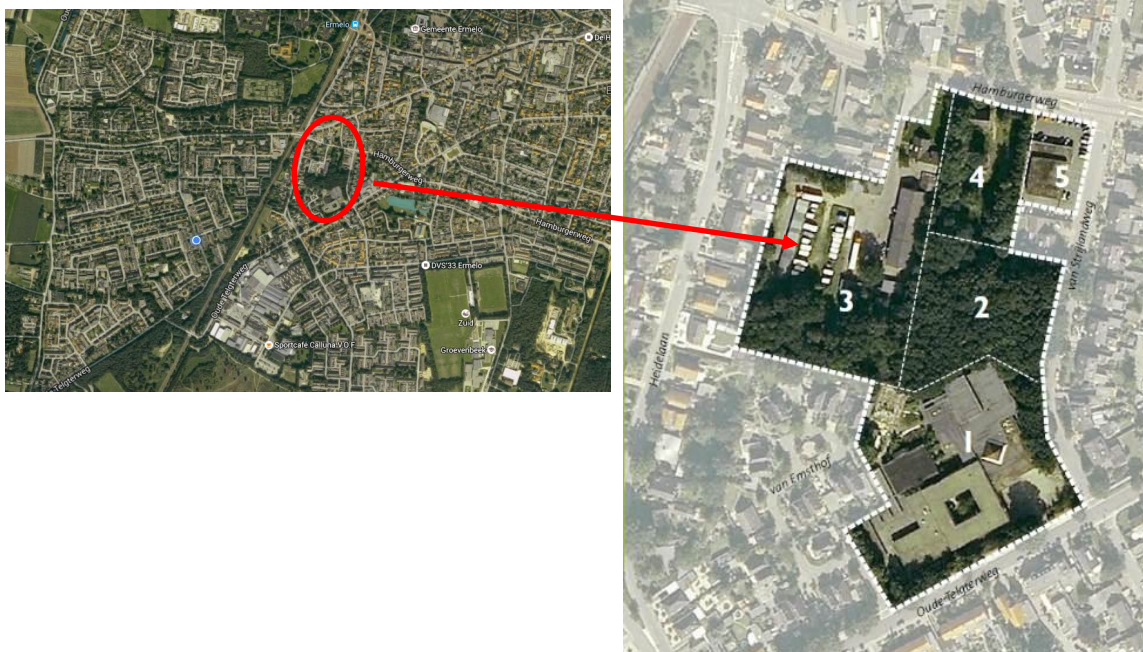
Het plangebied De Driesprong bestaat uit een aantal percelen gelegen tussen de Hamburgerweg, Van Strijlandweg, Heideleen en de Oude Telgterweg. Een deel is particulier terrein en een deel is eigendom van de gemeente Ermelo. Los van de feitelijke invulling heeft de gemeente het voornemen de mogelijke herinrichting integraal in een planwijziging te regelen.

Ter onderbouwing van de aanvraag is onder meer een natuurtoets nodig om de eventuele gevolgen voor de flora en fauna in beeld te brengen. Uit de quickscan konden verblijfplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten. Ook bleek de eekhoorn in het gebied aanwezig. Nader onderzoek moet uitwijzen of het plan negatieve gevolgen heeft voor deze soorten. De gemeente heeft adviesbureau Groenewold Milieu & Natuur gevraagd dit nader onderzoek uit te voeren.

2 Beschrijving situatie

2.1 Omschrijving gebied

De planlocatie ligt in de kom van Ermelo en is in totaal ca. 2.8 ha groot. De huidige situatie bestaat uit de voormalige schoollocatie De Driesprong (ca. 0.94 ha), een bosterrein van ca. 0.4 ha, het voormalig verhuisbedrijf Van Beek (ca. 0.93 ha), terrein van de voormalige dakpannenfabriek Oor (ca. 0.32 ha) en autobedrijf Bronkhorst (ca. 0.17 ha). Plan is de bestaande bebouwing te slopen en woningbouw te realiseren. Het boomrijke karakter en de groene uitstraling moet daarbij zoveel mogelijk behouden blijven.

De locatie voor de beoogde woningen bestaat in huidige situatie uit funderingen, oude schuren, een uitgebrande fabriek en bos.

2.2 Aanwezigheid bos en groen

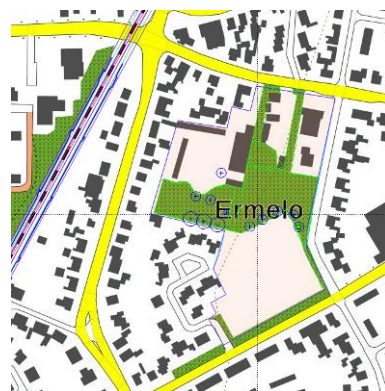
In de bestaande situatie is er ongeveer 9.138 m² groen bestaande uit aaneengesloten bos en aansluitend een aantal groene lijnvormige elementen.

Het centrale bosgebied dat behouden (gebied 2) blijft is ca. 4.060 m² (44%). De groene lijnelementen die behouden blijven liggen langs de Van Srijlandweg, de Oude Telgterweg en een strook langs de Van Emsthof. Wel is de bedoeling een aantal nieuwe lijnvormige elementen te realiseren als bomenrij langs de nieuwe wegen in het plan.

Een deel bosgebied dat door de plannen verdwijnt is het deel van de dakpannenfabriek (gebied 4, 809 m²) in hoofdzaak bestaande uit acacia, berk en eik.

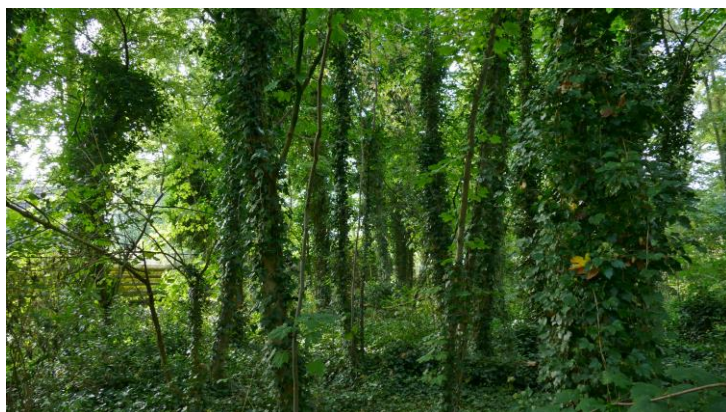
Verder zal ook het bos ten noorden van de Van Emsthof en aan de zuidzijde van het terrein van Van Beek (gebied 3, ca. 2.765 m²) grotendeels worden gekapt. Dit deel bestaat uit zomereik, berk, beuk acacia, esdoorn, lijsterbes, hulst, tamme kastanje, bamboe met een ondergroei van braam en uitbundig klimop. De klimop heeft veel bomen 'ingepakt' in een vrij dikke laag. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht is dit niet direct schadelijk voor de bomen. Tenzij de klimop ook de hele kruin gaat bedekken.

De klimop biedt een enorme hoeveelheid schuil- en nestplaatsen voor insecten, vogels en soorten als de eekhoorn.

2.3 Locatiebezoek

Tijdens een aantal locatiebezoeken op 5, 13, 14, 15, 21 en 23 september 2016 is specifiek gekeken naar mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen en van de eekhoorn. Het fraaie nazomerweer was daarbij een voordeel.

3 Vleermuizen

Volgens de gegevens van de NDFP komen in de bredere omgeving van het plangebied diverse soorten vleermuizen voor. Dat zijn Gewone en Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger. Deze soorten vallen onder Tabel 3 (zwaar beschermde soorten) van Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De Flora- en faunawet beschermt zowel de zomer- als winterkolonies tegen verstoring en vernietiging. Ook belangrijke foerageerroutes zijn beschermd.

Tijdens de locatiebezoeken zijn alleen overvliegende en foeragerende vleermuizen gevonden. Verblijfplaatsen zijn in het plangebied niet gevonden.

Overvliegend de rosse vleermuis en de laatvlieger.

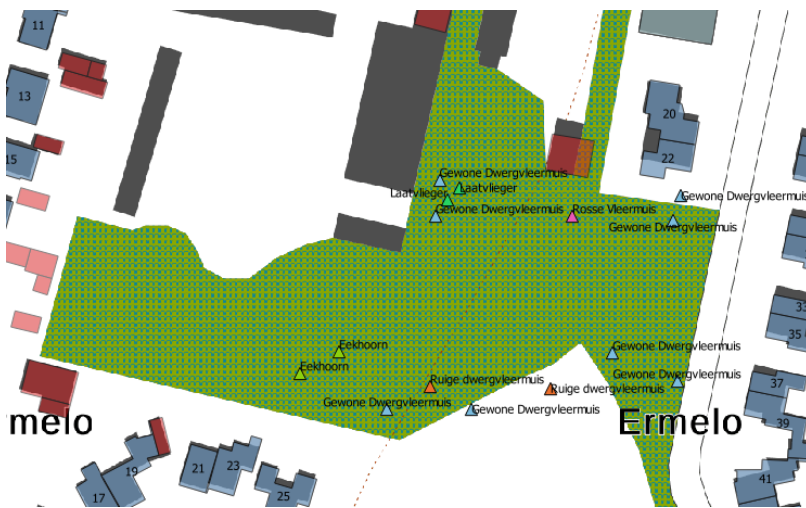
Foeragerend de gewone en ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

De laatvlieger foeragerend langs de rand van het bos en boven het terrein van Van Beek. De ruige dwergvleermuis foerageerde aan de zuidzijde langs de bosrand op het terrein van de voormalige school. Gewone dwergvleermuizen foerageerden overal in het gebied, maar bij voorkeur langs de randen. Er zijn geen zwermende of baltsende dieren waargenomen. Er zijn geen verblijfplaatsen in de te kappen bosdelen of de te slopen bouwdelen aangetroffen.

Er vindt geen aantasting plaats van verblijfplaatsen, (potentieel) onmisbare vliegroutes en foerageergebied. Er is als gevolg van de beoogde ingrepen voornamelijk geen schade te verwachten op vleermuizen.

Het aanvragen van een ontheffing op basis van de Flora- en Faunawet is voor vleermuizen niet nodig.

Vleermuizen zijn effectieve vangers van muggen en andere insecten. Het plan geeft kansen om vleermuisvriendelijk te bouwen (bijv. spouwmuurkasten). In de tuinen en langs de gebouwen en wegen ontstaat ook nieuw foerageergebied.

4 Eekhoorn

Uit de literatuurgegevens en studies in de wijdere omgeving is bekend dat de eekhoorn er voorkomt. In het plangebied zelf is bij het locatiebezoek in april 2016 een vrouwtjeseekhoorn gezien. Het is waarschijnlijk dat de eekhoorn een nest met jongen heeft (tepels duidelijk zichtbaar). De eekhoorn is een FF-wet Tabel 2 soort. Zowel de verblijfplaatsen als het leefgebied van de eekhoorn zijn beschermd. Het habitat bestaat vooral uit boszomen van naald- of gemengd bos. Maar de soort komt ook voor ook in loofbossen met veel ondergroei, houtwallen en parken in een beboste omgeving. De eekhoorn leeft van rijpe boomzaden. De leeftijd van het bos is daarom belangrijker dan de samenstelling. Het gaat dan om 20 jaar of meer voor coniferen, 40 jaar voor eiken en 80 jaar voor beuken. Vooral langs diverse randen in het plangebied staan oude bomen. In het belang van de eekhoorn dienen deze oude bomen zoveel mogelijk te worden gespaard.

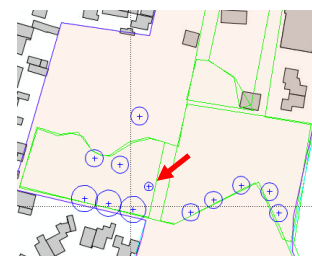

Eekhoorn – vrouwtje – terrein Driesprong

Jaarlijks maakt de eekhoorn een nieuw nest voor de jongen. Eind december begin januari begint de voortplantingstijd. De jongen komen in maart en in juli, waarna deze een 10 weken worden verzorgd. Voor de winter worden winternesten gemaakt. Deze zijn alleen beschermd als ze in gebruik zijn. De eekhoorn is in de winter gevoelig voor verstoring vanwege het verlies van een veilige schuilplaats en het verlies van de wintervoorraad die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven.

4.1 Leefgebied plan

Het centrale bosgedeelte blijft behouden. Dit deel bestaat in hoofdzaak uit zomereik, met daartussen berk, lijsterbes, beuk, acacia, hulst e.d. De oudste eiken staan langs de randen. Deze zijn 40 jaar of ouder. De bomen in het bos zijn meest jonger. De eekhoorn is alleen gezien in het bosgedeelte tussen de Van Emsthof en het terrein van Van Beek (gebied 3), met veel esdoorn en eik.

In april betrof het een zogend vrouwtje en in september een foeragerend dier. In dit deel zijn veel bomen omgeven door klimop. Dat biedt erg veel gelegenheid voor het bouwen van een nest. Omdat de klimop groen blijft, zijn deze nesten erg moeilijk te vinden.

Uit de waarnemingen lijkt het er op dat een eik (rode pijl) vlak bij de grens van het centrale bos een nestplaats zou kunnen bevatten. De eekhoorn is hier meerdere malen gezien. Uit de plattegrond met de geplande woningen blijkt dat de meeste bomen in dit gedeelte zullen verdwijnen. Daaronder een aantal oude eiken en esdoorns.

Gezien de grootte van het gebied is de verwachting dat het gebied hooguit plaats biedt aan één tot twee paartjes. Er is dus in de huidige situatie ook al uitwisseling noodzakelijk met andere leefgebieden. Het totale bosachtige gebied zal door de plannen ongeveer worden gehalveerd. Dat betekent voor de eekhoorn minder rust en minder voedselaanbod. In het algemeen geldt dat hoe kleiner de populatie des te kwetsbaarder.

Als de eekhoorn niet genoeg voedsel kan vinden op de grond zijn ze gedwongen naar de grond te gaan. Bijvoeren in de tuinen kan helpen maar is geen goede en afdoende oplossing. Ook zijn de eekhoorns op de grond kwetsbaar.

4.2 Migratieroutes

Nu er een substantieel deel van het bosgebied ter plaatse zal verdwijnen, is het des te belangrijker dat de migratieroutes in stand blijven of worden verbeterd. Hierbij is van belang dat de dieren zich zoveel mogelijk van boomkruin naar boomkruin kunnen verplaatsen.

In de huidige situatie is er één doorgaande migratie route, waarbij de eekhoorn grotendeels de boomkruinen kan volgen. Deze loopt via de Van Strijlandweg en de Oude Telgterweg richting bosgebied van de Groevenbeekse heide.

Een route richting noorden of het terrein van GGZ Centraal is lastiger vanwege het ontbreken van een doorgaande bomenlijn en de aanwezigheid van de spoorbaan. Maatregelen die er op gericht zijn via doorlopende bomenlijnen gebieden te verbinden zijn het meest effectief. Overigens profiteren ook andere soorten zoals vleermuizen van dergelijke lijnelementen.

4.3 Uitvoering werkzaamheden

Bij de uitvoering van werkzaamheden is het van belang rekening te houden met de levenscyclus van de eekhoorn. De eekhoorn is een Tabel 2 soort. Dit houdt in dat de werkzaamheden alleen zonder ontheffing mogen worden uitgevoerd, als gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode FF-wet voor zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer.

Als niet wordt gewerkt conform een gedragscode moet altijd een ontheffing worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Een voorbeeld waarbij dit voor de eekhoorn goed is uitgewerkt is de gedragscode van de gemeente Amsterdam. Op de site is ook een op de eekhoorn toegespitste kalender te vinden (zie afbeelding hiernaast).

Dit betekent in grote lijnen:

- Werken buiten de voortplantingsperiode: alleen algemene zorgplicht
- Voorkomen ongewenste barrières (niet passeerbare hekken en rasters)
- Eekhoornnesten worden in de voortplantingsperiode (1 feb-30 sept) ontzien.
- Aanplanten van naaldhout in eekhoorngebieden, vanwege de betere dekking in de winter en een hoger voedselaanbod vanwege de voedselrijke kegels.
- Eventueel plaatsen van geschikte nestkasten met een voldoende grote opening (bijv. vergelijkbaar met een kast voor de kauw, holenduif, bosuil).
- Aanleg/onderhoud migratieroutes met voorkeur voor een verbinding via de boomkruinen.

■ Natuurkalender Eekhoorn

Belangrijke perioden	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Voortplantingsperiode												
Draagtijd												
Kreamtijd												
Houtopstand: Loofhout/Naaldhout	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Dunnen												
Snoeien												
Terugzetten												
Zuiveren												
Vellen												
Inventarisatie Eekhoorn	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Zoeken van nesten												
Zoeken volwassen exemplaren												
Vreestresten												

- In deze periode kan zonder voorwaarden worden gewerkt, mits de algemene zorgplicht wordt gehanteerd.
- In deze periode kunnen 'werken onder voorwaarden' worden uitgevoerd. Zie voor voorwaarden 'Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Amsterdam'.
- In deze periode kan alleen worden gewerkt, wanneer een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is afgegeven.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Algemeen

De gemeente Ermelo heeft een planwijziging in voorbereiding om realisatie mogelijk te maken van 70 woningen in plan De Driesprong. Op basis van een uitgevoerde quickscan was nader onderzoek noodzakelijk naar mogelijke effecten op vleermuizen en de eekhoorn.

Adviesbureau Groenewold Milieu & Natuur heeft in opdracht van de gemeente dit nader onderzoek uitgevoerd.

5.2 Vleermuizen

In het plangebied zijn diverse soorten vleermuizen waargenomen. De rosse vleermuis is alleen overvliegend gezien en gehoord met de batdetector. Verblijfplaatsen van de rosse vleermuis zijn niet aangetroffen. De laatvlieger is alleen foeragerend gezien in de noordwesthoek van het terrein. Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De ruige dwergvleermuis is foeragerend aangetroffen in de zuidoosthoek van het gebied, langs de bosrand en de voormalige school. De gewone dwergvleermuis is foeragerend aangetroffen in het gehele gebied, maar vooral langs de randen.

Specifiek is gezocht naar verblijfplaatsen in de te kappen of slopen delen. Deze zijn niet aangetroffen. Na realisatie van de plannen blijft het mogelijk in het gehele gebied te foerageren. In de plantekening zijn diverse lijnvormige elementen aangegeven. Het verdient aanbeveling deze ook daadwerkelijk te realiseren in het belang van zowel de vleermuizen als van de eekhoorn. Ook wordt aanbevolen de (oudere) bomen langs de randen zoveel als mogelijk te behouden.

In de nieuwbouw zijn vrij eenvoudig voorzieningen/verblijfplaatsen te realiseren voor de vleermuizen. Te denken valt aan vleermuiskasten of spouwmuurkasten. Gezien de hoeveelheid muggen en vliegen die de vleermuizen in het zomerseizoen vangen is dat een nuttige bijkomstigheid van het helpen van deze soortgroep.

Voor de uitvoering van het plan is daarmee geen ontheffing FF-wet nodig voor vleermuizen.

5.3 Eekhoorn

De eekhoorn is aanwezig in het plangebied met waarschijnlijk 1-2 paren. Het bosoppervlak als leefgebied voor de eekhoorn wordt bij uitvoering van de plannen gehalveerd. Voor de eekhoorn zijn vooral oudere bomen van belang (coniferen 20 jaar of meer, eik en beuk resp. 40 en 80 jaar of ouder). Naalddhout is vrijwel niet aanwezig. Oudere eiken en beuken staan vooral langs de randen van het gebied. Het verdient aanbeveling de oudere bomen zoveel als mogelijk te behouden.

Vanwege het verdwijnen van het leefgebied zijn migratieroutes nog meer van belang, dan in de huidige situatie. Daarbij is er een sterke voorkeur voor routes via de boomkruinen. Het verdient aanbeveling in ieder geval de bestaande route vanaf het plangebied via de Van Strijlandweg en de Oude Telgterweg richting Groevenbeekse heide in stand te houden en te versterken. Ook aanleg van een verbinding in noordelijke richting is aan te bevelen.

De eekhoorn is een FF-wet tabel 2 soort. Uitvoering van het project mag geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag met andere woorden niet uitsterven. Als bij de uitvoering aantoonbaar wordt gewerkt conform een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ontwikkeling, dan is geen ontheffing nodig. Er vindt dan geen overtreding plaats van de Flora- en faunawet. Als niet volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt is voor Tabel 2 soorten, zoals de eekhoorn, is wel een ontheffing nodig.

Er zijn (nog) geen nesten van de eekhoorn gevonden. In een deel van het terrein heeft uitbundige klimopgroei plaatsgevonden, waardoor de hele stam is ingepakt. Daardoor is het vinden van eventuele nesten daarin erg lastig, zonder elke boom in te klimmen. De waarnemingen geven wel aanwijzingen dat er één of meer nesten aanwezig zijn in het bosgedeelte tussen de Van Emsthof en het terrein van Van Beek.

Het kappen van bomen is niet toegestaan als de nesten in gebruik zijn tijdens de voortplantingsperiode (1 feb.-30 sept.). Dat betekent dat de beste tijd voor de kap ligt in november-december. Als het kappen plaats moet vinden in augustus, oktober of januari dient eerst een goede aanvullende inventarisatie plaats te vinden.

Er vindt door realisatie van het plan/uitvoering van de activiteiten dan geen overtreding plaats van de verbodsbepalingen van art. 11 Flora- en Faunawet.

6 Advies

- Het plangebied is als foerageergebied in gebruik door de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Er zijn in de te kappen bomen en te slopen gebouwen geen verblijfplaatsen aangetroffen. De foerageermogelijkheden blijven bestaan. Er zijn daarmee geen negatieve effecten te verwachten voor vleermuizen.
- Vanwege de afhankelijkheid van de eekhoorn van vooral oudere bomen, is het advies de oude grote bomen zoveel als mogelijk te behouden.
- De kap van de bomen laten plaatsvinden buiten de broedperiode en de voortplantingsperiode van de eekhoorn. De beste tijd is dan tussen november en december.
- De eekhoorn verplaatst zich het liefst door de boomkruinen. Het is dan van belang dat de boomkruinen zoveel mogelijk een doorgaande lijn vormen. Advies is de bestaande migratieroute van de eekhoorn via de Van Strijlandweg en de Oude Telgterweg te behouden en/of te versterken. Advies is verder te onderzoeken of realisatie van een migratieroute in noordelijke richting mogelijk is. Bij de binnen het plan aan te leggen bomenrijen rekening houden met doorgaande lijnen.
- Ter vervanging van de te kappen nestbomen een aantal (minimaal 3) voor de eekhoorn geschikte nestkasten ophangen in het centrale bosgedeelte. Ook is te overwegen bij het aanplanten van plantsoen hazelaars toe te passen als één van de voedselbronnen voor de eekhoorn.
- Als uitvoering van de werkzaamheden plaatsvindt conform een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling, dan vindt er geen overtreding plaats van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet voor Tabel 2 soorten. Bij het werken in afwijking van een goedgekeurde gedragscode is het aanvragen van een ontheffing bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland noodzakelijk.
- Bij uitvoering van de werkzaamheden altijd invulling geven aan de 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en Faunawet), wat inhoudt dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.
- Door het uitvoeren van bovenbedoelde maatregelen, wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet overtreden worden. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

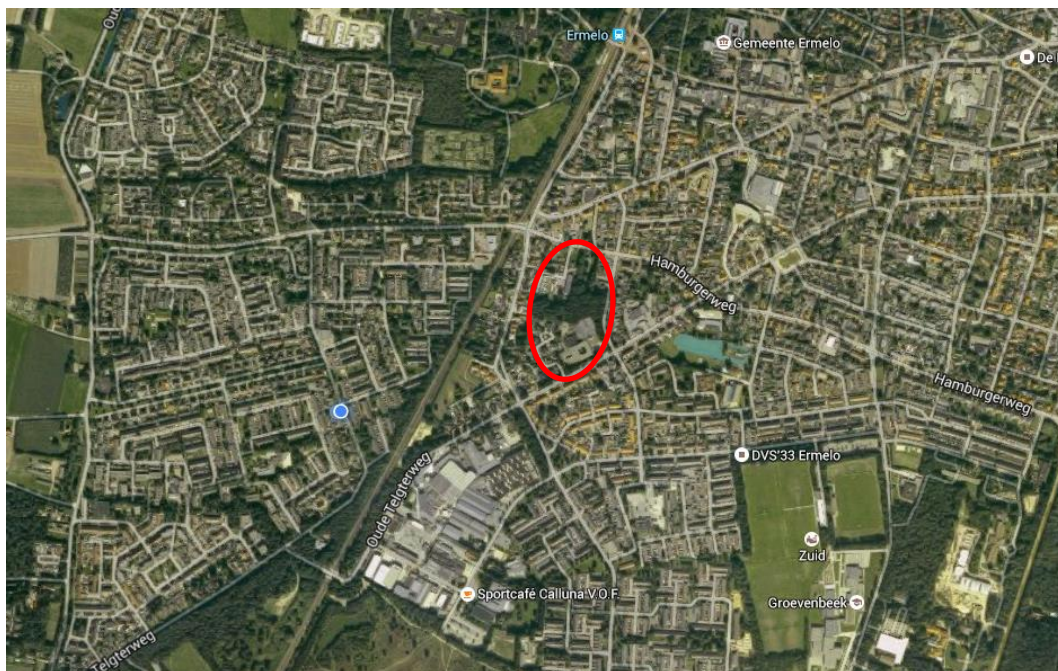
7 Literatuur:

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.
- Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2008: Soorten van de habitatrictlijn
- Lange, R., P.Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van EZ, Dienst Regelingen, dec. 2011, Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.
- Twisk, P., Van Diepenbeek, A., Bekker, J.P., Veldgids Europese zoogdieren, KNNV
- www.gegevensautoriteitnatuur.nl
- <http://geodata2.prv.gelderland.nl/>
- www.infomil.nl
- <http://mineleni.nederlandsesoorten.nl/>
- www.natura2000.nl
- www.Natuurloket.nl
- www.RAVON.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.soortenregister.nl
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>
- <http://www.vleermuis.net>
- www.waarneming.nl
- www.wetten.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlagen

1. Overzicht situatie
2. Foto's plangebied

Bijlage 1 Overzicht situatie

ANALYSE

Locatie De Driesprong

- De locatie maakt onderdeel uit van een bouwblok omsloten door de Hamburgerweg, van Strijlandweg, Oude Telgterweg en Heidelaan.
- Het boomrijke karakter vormt een kwaliteit.
- Er zijn meerdere eigenaren waarmee rekening gehouden moet worden bij integrale ontwikkeling:

1. Voormalige schoollocatie de Driesprong Eigendom gemeente Ermelo	= 9415m ²
2. Gemeentelijk bosterrein Eigendom gemeente Ermelo	= 4.020m ²
3. Terrein verhuurbedrijf van Beek Eigendom Driesprong BV	= 9.317m ²
4. Locatie Cor (met dakpannenfabriek) Eigendom Erven Cor	= 3.282m ²
5. Locatie Autobedrijf Bronkhorst	= 1.732m ²
Plangebied totaal	ca. 2,8ha

VOORBEELDUITWERKING

Mogelijke uitwerking van de te ontwikkelen buurtjes

Principes

- Verdeling 1/3 goedkoop, 1/3 middelduur en 1/3 duur per buurtje met een totaal van 79 woningen.
- Er zijn zoveel mogelijk marktconforme kavelmatten toegepast voor de verschillende woningtypes.
- Er wordt zoveel mogelijk in parkeerhoofjes en op binnenterreinen geparkeerd, zodat het straatbeeld niet door de auto wordt gedomineerd.
- Aangezien er in de financiële doorrekening vanuit is gegaan dat de dakpannenfabriek niet gehandhaafd wordt, is hier een vrijstaande woning gestueerd. De voorbeeldverkeveling hieronder laat een variant zien waarbij de Dakpannenfabriek wel is ingepast.
- De Locatie Bronkhorst kan desgewenst onafhankelijk van de andere locaties ontwikkeld worden.

Mogelijke verkeveling met behoud dakpannenfabriek

Bijlage 2 Foto's plangebied

